

Toki Agenda 21en partaidetza prozesua bukatu da hurrengo 5 urteetarako Ekintza Plana aurkeztuta

Agoizko Tokiko Ekintza Plana aurkeztuta, Tokiko Agenda 21en berritzea burutu da. Horretarako bultzatu den prozesu parte-hartzaileak datozen 5 urteetan garatzeko ekintza sorta zabala ekarri du.

Agenda 21 berria urte osoan landu da, eta herritarren parte-hartze zabala izan du. Hori errazteko, lau foro publiko egin dira eta lan-

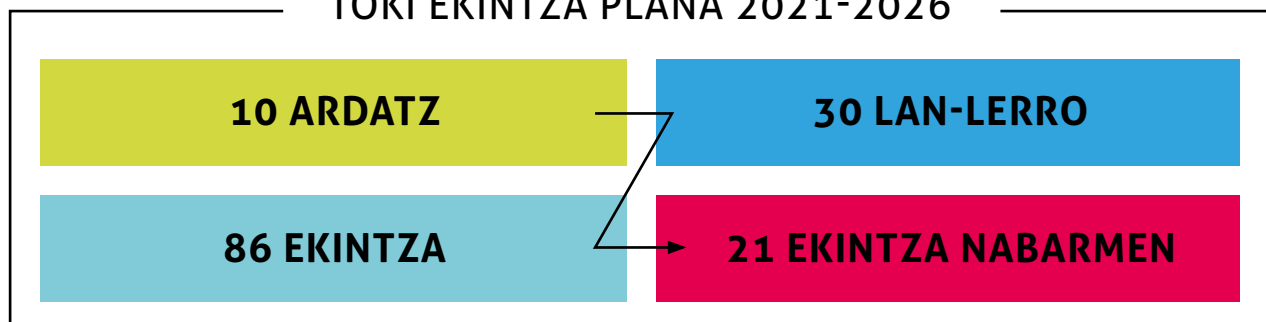
taldeen (teknikoa eta politikoa) beste hainbeste bilera, 20 elkarriketa sakonez gain. Gainera, prozesuaren une desberdinetan hiru web-galdetegi ireki dira. Guztira, 30 partaidetza-akzio izan dira, aurtengo urtariletik maiatzera arte, eta 170 partaidetza inguru izan dira.

Lan horren ondorioz, Agoitzerako Tokiko Ekintza Plan berria egin

da, Espainiako Hiri Agendaren 10 ardatz tematikoetan antolatutako 86 ekintza biltzen dituena. Gainera, planean jasotako 21 ekintza nabarmendu dira, premiazkoak edo garrantzitsuak direlako.

Hemendik aurrera, ideia horiek Udalaren bultzadarekin eta herriko eta eskualdeko eragile instituzional eta sozialen lankidetzarekin jarri nahi dira martxan.

TOKI EKINTZA PLANA 2021-2026

AYUNTAMIENTO DE AOIZ
AGOIZKO UDALA

AGOITZ JASANGARRIA
AOIZ SOSTENIBEL

Gobierno de Navarra
Nafarroako Gobernua

Parlamentuak Itoizek kaltetutako udalerriekin lan batzorde bat osatzea eskatu du

Nafarroako Parlamentuak mozio bat onartu zuen, zeinaren bidez Foru Gobernuari eskatzen baitzaio «hilabeteko epean lan-batzorde bat eratzeko Agoitz, Artzibar, Longida eta Orotz-Betelu udalerrien eta Lurrealde Kohesio eta Lurrealde Antolamendu, Etxebizitza, Paisaia eta Proiektu Estrategikoetako departamentuaren artean, toki-erakundeek helarazitako beharrak direla eta, lurraldea sustatzeko mekanismoei ekiteko».

PSNk, Geroa Baik eta Podemos-Ahal Duguk aurkeztu zuten proposamena, eta Navarra Suma eta Izquierda-Ezkerraren alderdietako babesa jaso zuen. Eh Bildu, aldiz, abstenitu egin zen, ekimenak ez dituelako udal horien asmoak betetzen, Adolfo Araizek adierazi zuen bezala.

Ekimen honen bidez, proposamena egin dutenek Itoizko urtegiaren inguruko udalerrien aldarrikapenei erantzun nahi diete; izan ere, hainbat agerraldi eta bileratan, «Inguru horretako landa-, nekazaritza- eta turismo-garapena errazteko mekanismoak ezartzea eskatu dute, bai eta eraikitako azpiegitura hidraulikoak haien lurraldean duen eragi-

nari aurre egitea ere».

Navarra Sumak emendakin bat aurkeztu zuen, proposamena egin zutenek onartu zutena, lan-batzordean Ebroko Konfederazio Hidrografikoa ere ordezkatuta egon dadin, «Itoizko urtegiaren eta Nafarroako Ubidearen eraikuntzan, garapenean eta kudeaketan funtsezko eragilea delako». Talde guztiek babestu zuten epigrafe hori, EhBilduk izan ezik.

Eh Bilduk, bestalde, lan batzordeari buruzko emendakin bat aurkeztu zuen, baina ez zuten onartu. Helburua, «Aztertzea, eztabaidatzea eta, hala badagokio, toki-erakunde horiek egindako proposamenaren alternatiba bat proposatzea», Toki Ogasunei buruzko Foru Legea aldatzeko.

ESKUALDEKO UDALEN PROPOSAMENA. Lan-mahaia onartu aurretik, Agoizko, Artzibarko, Longidako eta Orotz-Beteluko udalek manifestu bateratu bat egin zuten, eta bertan adierazi zuten 2020ko otsailean urtegiaren egoerari buruzko txosten bat aurkeztu zirela parlamentuko alderdi guztiei, eta Gobernuari eskatu zioten eskualdeari elkarta-

sunari adierazteko mekanismo bat ezar zezala, eskualdeak Nafarroako garapen sozioekonomikoari ematen dion guztiarengatik.

Ondoren, udalek Nafarroako Toki Ogasunei buruzko martxoaren 10eko 2/1995 Foru Legea aldatzeko lege-proposamen bat aurkeztu zuten. Bertan, konpentsazio gisa, herriek kudeatuko zuten kanon bat eskatzen zuten, egiteke zeuden proiektuak garatzeko edo erakunde bakoitzak egokitzat jotzen zuenerako. Zehazki, 2 zentimo jasotzea Nafarroako Ubide-tik ateratzen den m³ bakoitzeko. Proposamen hori legebiltzar-talde guztiei eta Gobernuari helarazi zieten. Abenduan, Lurrealde Kohesio Departamentuarekin bilera egin ondoren, departamentu hori aztertu eta erantzuna emanen zuelakoan geratu zen, baina ez zen inoiz iritsi. Harriduraz jaso zuten onartu berri den mozioaren berri, aurretik inguruko udalekin hitz egin gabe.

Hala eta guztiz ere, lau udalek prest agertu dira Nafarroako Gobernuarekin lan bilerak egiteko, zonaldearekin elkartzeko mekanismoak bilatzeko eta aztertzeko.

Agoitz Mikel Zabalzaren kasuaren egia jakiteko eskakizunari atxiki zaio

Agoizko Udalak Mikel Zabalza gazte nafarraren heriotzaren inguruko adierazpen bat onartu zuen maiatzean egindako osoko bilkuran. Zehazki, mozioak Mikel Zabalzaren espedientearekin zerkusua duen material guztia desklassifikatu eta tortura arbuizatzea jasotzen du, legez kanpoko indarkeria eta giza eskubideen urraketa gisa. Horrez gain, eskatzen du Aezkoako gaztearen heriotzarekin lotutako audioetan adierazitakoa ikertzeko, 1985ean Guardia Zibilak Intxaurrondon duen kuartelean atxilotu eta galdekatu ondoren Zabalzaren gorpua Bidasoa ibaiko uretan agertu zen 1985eko abenduaren 15ean agertzeagatik, Guardia Zibilak bere bikotekidearekin, lehengusuarekin, anai-arrebekin eta Ion Arretxe idazlearekin batera atxilotu eta hiru astera. Guardia Zibilaren bertsio ofizialaren arabera, garai hartan 33 urte zituen gazteak ihes egin zuen Endarlatsako (Gipuzkoa) zulo batetik.

Deklarazioan azaltzen da otsailaren 22an «Público» komunikabideak argitaratu zituen grabazioek agerian uzten dutela Mikel Zabalzaren heriotza Intxaurrondon Guardia Zibilaren kuartelean jasandako torturengatik izan zela.

Grabazioa Luis Alberto Perote CE-SIDeko (Defentsaren Informazio Zentro Nagusia) koronelak Mikel Zabalza atxilotu zuten garaian eta Pedro Gomez Nieto Guardia Zibileko kapitainak (Galindoren aginduetara zegoena) egindako elkarrizketa bat da. Grabazio horretan Zabalzaren heriotza Intxaurrondon jasandako torturen ondorioz izan zela esaten da;

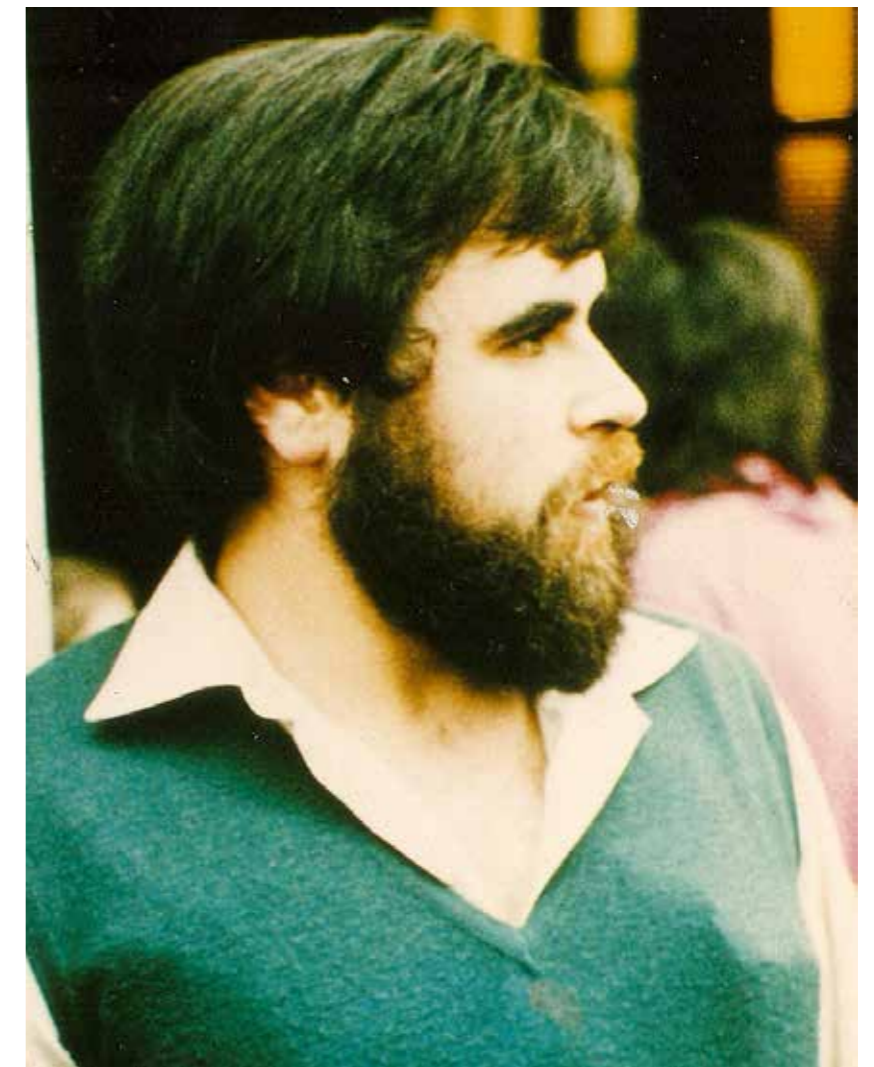
zehazki, poltsa buruan aplikatzeagatik izan zela esaten da. Grabazio berean Gomez Nieto entzun daiteke, «Eskuetatik joan zaie, galdeketa geratu zaie».

IDOIA ZABALZAK MIKELEN HERIOTZA ARGITZEKO POLITIKOKI EKITEA ESKATU DU.

Mikel Zabalzaren arreba «ekiteko ahalegina» eskatu du batzorde parlamentarioan, eta anaiaren heriotzaren nondik norakoak argitzeko Foru Ganberan aho batez egindako eskaerari bide gehiago emateko eskatu du. Martxoaren hasieran lortutako adostasuna, ordea, aho batez onartu

zen, Kongresuan eta Senatuan heriotza hori ikertzeko eta argitzeko lortu zuten babes faltaren aurrean. Idoia Zabalzak gogorarazi du gizartearen aldetik sentitzen duten aitortza «ordain morala» izan daitekeela, baina familiak ere «egia eta justizia» behar dituela.

Idoia Zabalza Non dago Mikel? Dokumentalaren zuzendariek, Amaia Merinok eta Miguel Angel Llamas Pituk lagunduta agertu zen Herritarrekiko Harremanen Batzordean, eta dokumentalak Donostiako Zinemaldiko epaimahaiaren aipamen berezia jaso zutenetik lortutako oihartzun sozial eta mediatikoa azaldu zuten.

Hekuntzak garraio zerbitzua zabaldu die batxillergo eta lanbide hezkuntzako 1.870 ikasleri

Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuak Batxilergoko, Oinarrizko Lanbide Heziketako eta LHko Erdi Mailako 1.870 ikasleri zabaldu die 2021-22 ikasturterako eskola-garraio zerbitzua.

Carlos Gimeno Arloko departamentuburuaren arabera, «Garraio bermatua duten ikasleen kopurua nabarmen handitu da, eta irakas-kuntza eta etapak nabarmen handitu dira, ikastetxei antolatutako

ibilbideetan garraiorako eskubidea edo, hala badagokio, plaza-erreserba bermatuta ikusten baitute Batxilergoko, LHko Erdi Mailako eta Oinarrizko Lanbide Heziketako 18 urtetik beherako ikasleentzat».

Lehen aldiz, Hezkuntza Departamentuak bermatu du Batxilergoko 18 urtetik beherako eta LHko Erdi Mailako zikloetako ikasleek eskola-garraioa izanen dutela beren ikastetxeetara joateko, garraio-es-

kubidea duten ikasleentzat antolatutako ibilbideetan, antolatutako ibilbideetako autobusetan hutsik dauden plazak okupatuz.

Zehazki, 1.512 plaza izanen dira bermatuta ikasle horiek lehentasunez erabiltzeko (16 eta 18 urte bitartekoak). Hori posible izanen da ibilbideetan edukiera handiagoko autobusak sartzeari esker edo horien kopurua handituz, Foru Gobernuak jakinarazi duenez.

“Sartu gola errefusari... irabazi organikoarekin”

Bi hilabetez, eta uztailearen 3ra arte, HHS Irati Mankomunitateak Nafarroako Gobernuak eta Hondakin Partzuergoak antolatutako ekimen berritzailean parte hartzen du. Ekimen horrek 'Nafarroako Organi-kopa' du izena, eta herritarrek materia organikoaren bereizketa eta birziklapena sustatzera eta hobetzera bultzatu nahi ditu, «Sartu gol bat gainerako zatikiari, organikoarekin irabazten baitu» lelopean. Lehenengo edizio honetan hondakin birziklatuekin arduratzen diren 11 erakundek

hartzen dute parte, horien artean Irati HHS Mankomunitatea. Guztira 92 udalerrri daude lehian, bi hilabetez biohondakin gehien eta gehien birziklatzen dutenak izateko.

Lehiaketan, parte hartzen duten hondakin mankomunitate bakoitzeko udalerrri irabazleak aintzatsiko dira, biztanleko birziklatutako materia organikoaren batez bestekoaren edo jasotakoaren kalitatearen arabera. Herri horiek hondakin birziklatuekin eragindako hiri-altzarien bidezko

sariak jasoko dituzte, ekonomia zirkularraren prozesua osatzeko.

«Nafarroako Organi-kopa», beraz, jende askok parte hartzen duen lehiaketa da, bakar batek ere ez du galtzen eta gure ingurumenak bakarrik irabazten du. Joke garbiak markatutako txapelketa da, zabortegira zuzenean bidaltzen ditugun hondakinak murriztea eta gure materia organikoa konposta edo biogasa bezalako produktu berriak sortzeko aprobetxatzea ahalbidetuko baitu.

Cederna Garalurrek faktura elektrikoa murrizteko laguntza ematen du

Azken asteetan, Cederna Garalur elkarteak jardunaldi irekien ziklo bat antolatu zuen Nafarroako mendialdeko herritarrentzat, elektrizitate-fakturan aurrezteari buruz aholkatzeko, bai eta energia-eraginkortasuna edo energia berriztagarriaren erabilera hobetzeko neurriak abian jartzeko ere. Saio horietako bat maiatzaren 18an egin zen, Agoitzen.

«Landa jasangarritasuna» lankidetzaren proiektuaren esparruan antolatutako eta Landa Garapenerako 2014-2020 Programak kofinantzatutako jardunaldi horietan, faktura elektronikoen kontzeptuak eta horien analisia azaldu

ziren, eta aholkuak eman ziren fakturan erregistratutako egungo energia-kontsumotik abiatuta fakturan aurrezteko moduari buruz. Saioak Aritz Chocarro Elkarteko energia adituak egin zituen.

Aholkularitza-saio horien osagarri, merkatu elektrikoari buruzko eta etxetako eta toki-erakundeetako faktura elektrikoari eragiten dion moduari buruzko informazio-hitzaldiak emanen dira.

2020ko uztailean hasi zen proiektu horren helburua da «klimaren eta Energiaren aldeko Alkatetzen Ituna» ekimenari atxikitako toki-erakundeei laguntza tekniko ber-

matzea, 2030a baino lehen CO2 isuriak % 40 murrizteko, energia-eraginkortasuna eta energia berriztagarriaren erabilera hobetzeko neurrien bidez.

Era berean, Cederna Garalurrek laguntza ematen die tokiko erakunde interesatuei komunitate energetikoak sortzen, energia berriztagarriaren instalazioak ezartzeko ikerketak egiten, hala nola baso-biomasa, autokontsumorako eguzki fotovoltaikoa edo minihidraulikoa, bero-sareetarako bideragarritasun-analisia, eta herritarrei zuzendutako energia aurrezteari buruzko aholkularitza.

Agoitzaldeko Merkataritza, Ostalaritza eta Zerbitzuekin izandako topaketa

Denok Bat Merkataritza eta Zerbitzuen Federazioak zortzi merkataritza-erakundeekin batera, gehienak Nafarroako Mendialdeko landatarak. Cederna Garalur erakundearekin lankidetzan (finantzaizaile da), «Toptopa» (www.toptopa.shop) on line salmenta-plataforma baten diseinua eta ezarpena ga-

ratu ditu, tokiko eta hurbileko merkataritza txikiaren sektoreentzako eta Nafarroako tokiko ekoizleentzako tresna eta zerbitzu bat izateko helburuarekin. Negozio txiki horiek, hurbilekoak eta kalitatezkoak, eredu bera partekatzen dute, gure udalerriei bizia ematen dieten eta gizarte-kohesioaren funtsezko

elementuak dira, eta, aldi berean, tokiko garapen iraunkorraren oinarri eta zutabeetako bat dira, lurraldean sustrai propioak dituztenak.

Agoizko Udalak, Pirinioaurreko beste udal batzuen artean, ideia horren alde egiten du, eta gure lurraldeko saltoki txikiak eta ekoizleak ekimen horretan sartzeko aukera planteatzen du, ezin baitira atxikita egon tokiko merkatarien elkarerik ez dagoelako.

“TopTopa” proiektua, haren atxikimendua eta erabilera eta zerbitzu arauak, maiatzaren 18an aurkeztu zen Agoizko Kultur Etxean. Estrategia horietan parte hartzeko, toki-mailan elkartzeko aukerari buruz ere eztabaidatu zen. Ekitaldia baliatu zen bezeroentzako «Giltzaria fidelizazio txartela» aurkezteko.

2012eko Sanisidroak, bertan behera

Agoizko Udalak eta Angiluerreka Elkarteak, sanisidroen antolatzaile eta arduradun diren aldetik, Covid-19 pandemiagatik jaiak bertan behera gelditu zirela jakinarazi zuten. «Ados jarrita, ondorioztatu da, egungo egoeran, gure auzotarren eta bisitarien ongizatea eta osasuna direla lehentasuna, eta gure esku dauden neurri guztiak hartu eta bete behar direla» zioen udalak ohiko kanaletan zabaldu-tako komunikatuak. Gainera, idatzia baliatu zuten bizitzen ari garen egoera bereziari aurre egiten jarraitzeko gogo guztia helarazteko.

«Gure esku dago ardura agintarien aginduari laguntzea», gaineratu zuten.

Kultur balantzea

San Isidro eguna ospatu ez bada ere, eta data honen inguruan urtero antolatzen diren jardura tradizional guztiak egin ez arren, kultur agendak leku zabala izan du maiatzean. Hilabetea «Pioneras» dantza garaikideko ikuskizunarekin hasi zen. Espektakuluak

emakumeak omendu nahi dituzten genero soziala, baina baita pertsona fisiko eta erreal guztiak, ospetsuak izan ala ez, eta bizitza zaila duten borrokari guztiak ere.

«Zapla!» Bertso zirkuitua Agoizko Kultur Etxera hurbildu zen.

Proiektu honetan Nafarroako bertsolariek parte hartzen dute, eta bertsolaritzaren aniztasuna eta kultur adierazpide horren barruan egon daitezkeen ekitaldiak islatu nahi dira.

«Crusoe» antzezlanak, 2020an musika onenaren Fetén saria

jaso zuenak, uharte bakarti bihurtu zuen Agoizko auditoriuma, itsasoaren eta itsas munduaren zapoarekin, non protagonistak denbora eta itsasontziak igarotzen ikusten dituen, inor gelditu gabe.

Beste urte batez, ikasturtearen amaieran, Kultur Etxeko areto handiak San Migelen Ikastetxeko DBHko ikasleen lanak erakutsi zituen «artista txikiak» erakusketan.

Agoizko publikoa ikusteko irrikan zegoen «Non dago, Mikel?», Mikel Zabalzaren hilketaren inguruko dokumentala, dagoeneko 20.000 ikusletik gora bildu dituen, proiektatu zen ere. Filma iaz aurkeztu zuten Donostiako Zinemaldian, eta epaimahaiaren aipamen berezia jaso zuen.

Hilabetea amaitzeko, «Salto a escena-Oholtzara salto» arte eszenikoen tailerrean «Despertando a la princesa» lana eskaini zen, ikasturte osoan zehar parte hartu duten pertsonen eskutik.

Kultura koordinatzaile lanpostuari buruz

Kultura koordinatzailearen lanpostua (euskara hizkuntza eskakizuna) betetzeko duen oposizio-lehiaketak aurrera jarraitzen du, eta joan den maiatzean egin ziren kultur lanpostu huts hori beteko duen pertsona hautatzeko probak.

Hilaren 7an, lehen hautaprobea (bartzertzailea) egin zen: test erako 20 galdera erantzun behar ziren, deialdian agertzen zen gai-zerrendarekin lotutakoak. Hasiera batean izena eman zuten

hamabost lagunetatik bederatzik bertaratu ziren, eta horietako seik gaintitu eta proba praktikora pasatzea lortu zuten. Oposizioaren faseko bigarren ariketa maiatzaren 21ean egin zen, eta gai-zerrendako gaiarekin lotutako proba praktikoa bat egitea izan zen.

Une honetan, azken ebazpena osoko bilkuran onartu behar da, eta, ondoren, NAOri jakinarazi, argitara dezan. Hurrengo buletin plaza beteko duen pertsonaren berri emanen dugu.

Agoitz Hiria Narrazio Laburren XIV. Lehiaketaren sariak banatu dira

Pasa den maiatzaren 13an banatu ziren lehiaketaren aurtengo edizioaren sariak. Kultur Etxeko areto nagusian kategoriatuak irabazleak, haien familiak eta aretoko edukiera bete arteko ikusle adina elkartu ziren sari banaketan. Aurten, guztira, 347 lan aurkeztu ziren sariketara, 150 gaz-

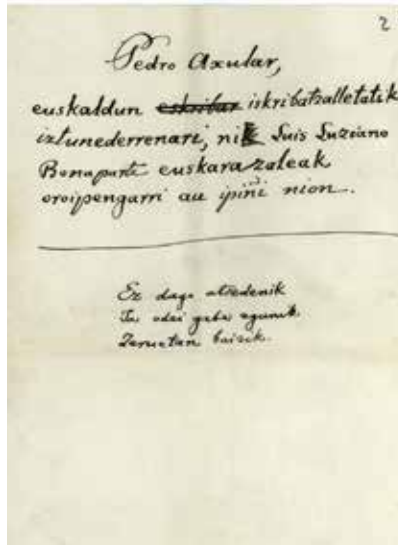
telaniazko modalitatean eta 197 lan euskarazkoan. Ohi moduan, Pantxika Lamour-ek zuzendu eta girotu zuen ekitaldia, zeinetan 20 sari banatu ziren. Eskolako zenbait irakasle eta udaleko ordezkariak banatu zituzten sariak, hots, diplomak, liburu sortak eta aurtengo edizioaren lan irabazleak

jasotzen zituen liburuxka. Ohiko saries gain, Hamze Al Ali jatorri siriarreko ikaslearen Lo bueno nunca será olvidado idatzia irabaztearekin batera ematea erabaki zuen epaimahaiak. Horren bidez, Agoizko herriari eskerrak ematen dizkio Hamzek, harekin izan duen harreragatik.

Agoizko Udalak euskararen egoera soziolinguistikoaren aztertuko du

Datozen hilabeteetan zehar, Agoizko Udalak euskarak herrian duen egoeraren azterketa soziolinguistiko egingen du. Udalak legegintzaldi honetarako hartutako konpromisoa zen, eta lan mota horietan eskarmentu handia duen Siadeco kooperatiba izanen da horren arduradun. Azterketaren helburuak dira, besteak beste, herrian dauden euskaldunen portzentajea neurtzea eta euskararekiko dauden jarrerak ezagutzea. Horretarako, telefono bidezko 400 inkesta egingen dira, 6 elkarrizketa

sakon (herriko euskalgintzan ari-zen direnei), 20 galdetegi berezi gizarte sarea osatzen duten pertsoneri eta 4 eztabaida talde. Lana urtearen bukaerarako amaituta edukiko da. Horretaz gain, kaleko erabilera neurtuko da ere, Euskal Herriko beste herriekin batera, Soziolinguistika Klusterraren esku-tik. Bi lanek euskararen egoeraren erradiografia orokor eta zehatza emanen dute, datozen urteetako udalaren zereginak zehazteko lagungarri izanen dena.

Zaletuen erremonte txapelketa 2021

Joan den apirilaren 15etik (final-laurdenetako ligaxkaren hasiera) maiatzaren 15era arte (finaleko bi partida jokatu dira) 2021eko klub en arteko erremonte txapelketa jokatu da. Euskal Jai Berri Erremonte Fundazioak antolatutakoa izan da, Agoizko eta Doneztebe Udal en eta Agoizko K.E. eta Erreka K.E. taldeen laguntzarekin, eta Agoizko Toki-Eder eta Doneztebe Ezkurra pilotalekuan jokatu da.

Maylin II-Otxandorena, Picabea-Mitxeo, Belarra-Leatxe, Adei-Baztan eta Martixpe-Segura (Itoiz).

Partida bikoitza izan zuen finalean, lehenik Agoitzen eta gero Donezteben, Picabea-Mitxeo nagusitu ziren, Maylin II-Otxandorenaren aldean. Bikote horiek erregularrenak izan ziren. Bi jardunaldietan, bi herrietako erremontistek jokatu zuten jaialdiko hasierako partida.

roako Euskal Pilota Federazioak maiatzaren lehen astebururako antolatu zuen Nafarroako Frontball Txapelketa. Agoizko Toki Eder pilotalekuan eta Iruñeko Labriten jokatu ziren pilota modalitate berri honen partidak. Gainera, Agoizko kantxan Frontball Txapelketaren azken fasea jokatu zen maiatzaren 15ean eta 16an, zeinetan lau pilotari nafarrek irabazi zuten: Iera Agirrek eta Iker Espinalek, maila absolutuan; Laia Salsamendik eta Javier Oscozek, berriz, 21 urtez azpikoan.

Txapelketan bost bikote aritu dira:

FRONTBALLA AGOITZEN. Nafa-

